

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Felsőmarác község
Önkormányzata

Felsőmarác, 2023-2028.

Felülvizsgálat: 2025.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	7
Célok.....	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása	9
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	25
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	35
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	39
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	44
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	46
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	47
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	48
1. A HEP IT részletei	48
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	48
Jövőképünk.....	48
Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)Hiba! A könyvjelző nem létezik.	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	49
3. Megvalósítás	51
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	51
3.2 A megvalósítás folyamata	51
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	53
3.4 Nyilvánosság	53
3.6 Érvényesülés, módosítás	55
4. Elfogadás módja és dátuma.....	55

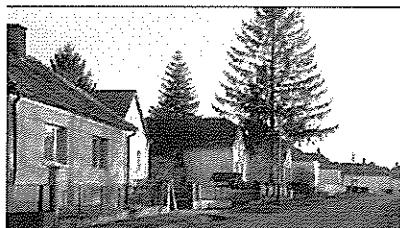
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Felsőmarác Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A Csákánydoroszló felől érkező autós a Rába hídján átkelve először az Őrség peremén fekvő 330 lakosú kis falu, Felsőmarác határába jut. Az itt feltárt bronzkori leletek tanúsága szerint ősrégi lakóhely ez a település. A másik irányból - Szőce felől - a „Kerál út” fut be a faluba, melynek nyomvonala a régészek szerint ezeréves.

A falutól északra fekvő dombtetőn, a Tótfalu major helyén megtalálhatók a török időben állt kis erőd romjai. A kastély a Csány családé volt. Benne Csány Bernát vezetése alatt 10 hajdú őrizte a környék biztonságát az 1600-as évek első felében. A váracska a szentgotthárdi csata idején összedőlt, felújítását a haditanács nem engedélyezte. A falu közepén emelkedő Szent Erzsébet templom középkori falrészeket őrzött meg északi oldalán. Plébánosai a XV. századtól ismertek.

A jelenlegi templom őrzi a Csány család kriptáját. A falu szomszédságában található a 92 hektáros Himfai parkerdő, mellette a 12 hektáros horgásztó vizét fodrozza a szél. A tó rendkívül gazdag csuka, ponty, keszeg és egyéb halfajokban. A nádas részek kiváló ívóhelyeket jelentenek a fehérhalak számára, így állandó friss szaporulatot is fel tud mutatni a víz.

Közlekedés:

A Vasi Volán Zrt. által üzemeltetett autóbuszjáratok közül (Körmend, - Óriszentpéter) sajnos csekély az a szám, amely a települést érinti.

Tanítási idő alatt munkanapokon elégségesnek mondható a járatszám, sajnos azonban ez a hétvégeken, ünnepnapokon, illetve tanszüneti napokon nem mondható el. A települést egy bejövő járat érinti hétfőn kora reggel, s egy járat érinti késő este, amivel el lehet jutni a csákánydoroszlói vasútállomásra,

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

illetve a legközelebb eső városba- Körmentre. A község területi adottságaiból, illetve alacsony lélekszámú, nagymértékben nyugdíjasok által lakott település jellegzetessége miatt feladatainak ellátására több Társulásban vesz részt, melyek az alábbiak:

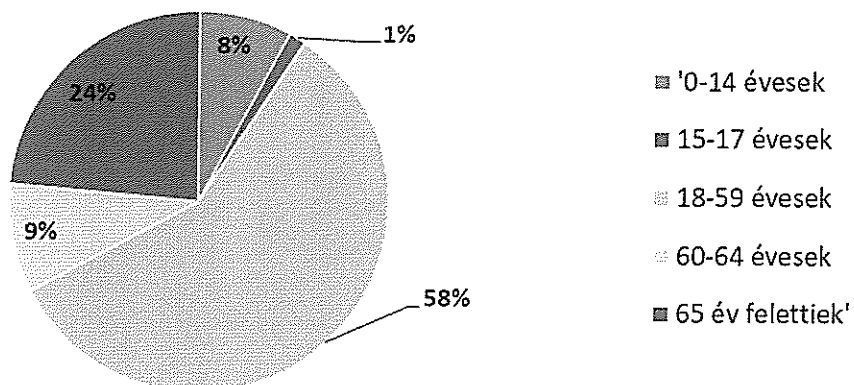
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	207	bázis év
2019	212	102,42%
2020	235	110,85%
2021	241	102,55%
2022	259	107,47%
2023	265	102,32%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

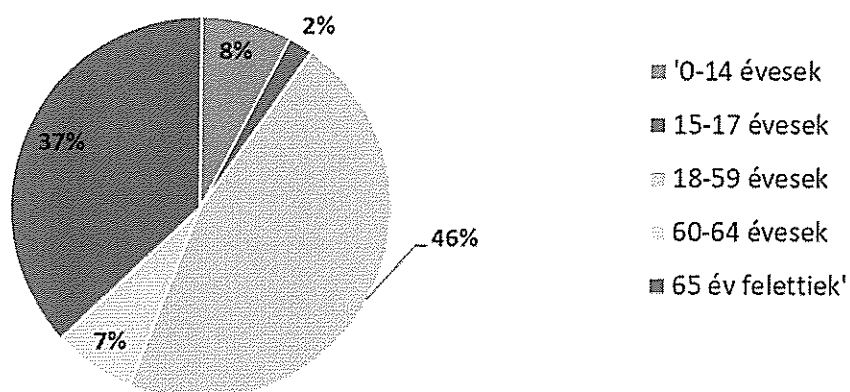
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	140	143	283	49,47%	50,53%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			7	2,47%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	11	11	22	3,89%	3,89%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	3	5	0,71%	1,06%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	81	66	147	28,62%	23,32%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	13	10	23	4,59%	3,53%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	33	53	56	11,66%	18,73%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

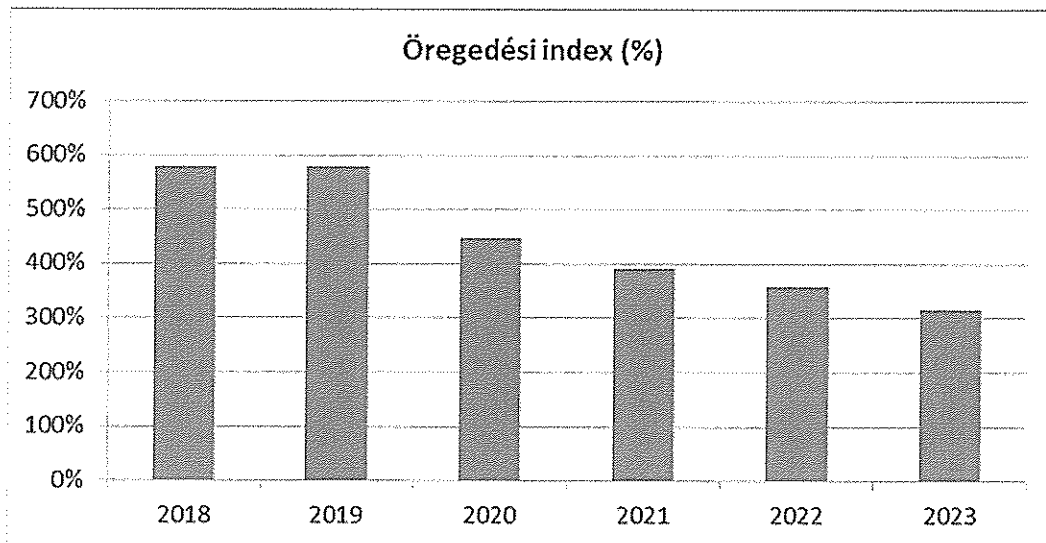
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-46,19
2017	-18,52
2018	-23,26
2019	-32,71
2020	-17,51
2021	-20,58

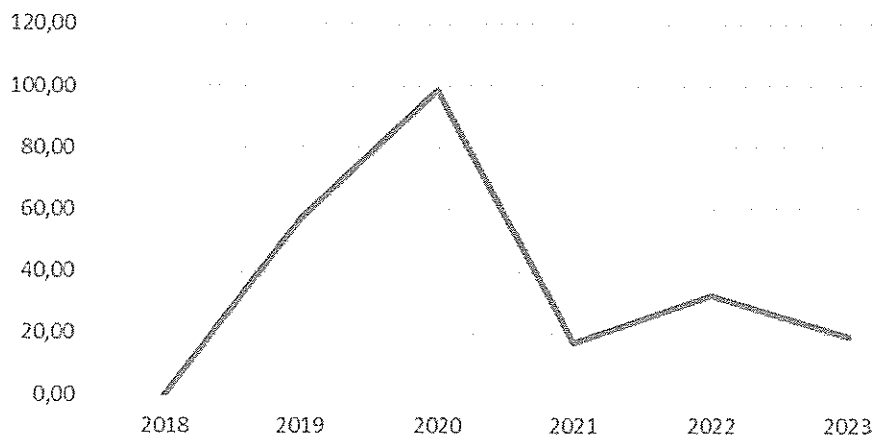
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	0,00
2019	57,28
2020	98,43
2021	16,81
2022	32,00
2023	19,08

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-23,70
2019	-33,41
2020	-17,90
2021	-21,01
2022	-20,00
2023	-11,45

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

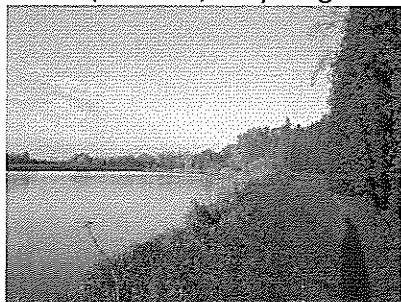
A település polgármestere, az önkormányzati képviselőkkel együtt az elmúlt évek során mindent megtett, s a továbbiakban is fő célként tűzi maga elé, hogy a település lakói számára minél nagyobb mértékben megóvja és védje, anyagi erőforrásaihoz mérten minél jobb minőségi életszínvonalat tudjon biztosítani a településen élők számára.

Egyik legfontosabb céljává tűzte ki a község vezetése, hogy Felsőmarácon is megvalósuljon a szennyvízberuházás, melynek megvalósulását a település lakói is nagyon támogatják. A település elhelyezkedése miatt egyenlőre nem tudott a szomszédos település szennyvíztisztító rendszeréhez csatlakozni. Önálló beruházás megvalósítására nem volt még lehetőség.

A település törekszik arra, hogy minél jobban kiaknázza azt aényt, hogy az Órség egyik települése, a természetes környezet szépsége sokak számára vonzó célponttá vált az elmúlt évek során, tapasztalható, hogy az idelátogatók között egyre többen évente rendszeresen visszalátogatnak a településre. Ez köszönhető az itt élő emberek közvetlenségének, a pihenni, túrázni vágyók nyugodt pihenését biztosító környezetnek.

A környező települések kerékpárral történő megközelítésének egyik fontos feladatául úzte ki az önkormányzat, hogy a meglévő túrautakat karban tartsa, minőségét javítsa.

A pihenéshez a szabadidő jó eltöltéséhez kiváló lehetőséget biztosít a település határában található Himfai parkerdő, mely horgászati lehetőséget biztosít sok idelátogató számára.

A Szombathelyi Erdészeti Zrt. intenzív közjóléti fejlesztéseinek keretében befejeződött a 92 hektáros Himfai Parkerdő felújítása. A tervezés során ezúttal is nagy hangsúlyt fektettek a pihenési, sportolási lehetőségek biztosításán túl a látogatók tájékoztatására, információ szerzésére is. Az új "Cincér" tanösvény kialakítása minden korosztály számára érdekességet, hasznos ismereteket nyújthat. Ennek figyelembevételével került sor a pihenőhelyek fejlesztésére, akár 20-30 fős csoportok számára is megfelelő közjóléti berendezések

kerülnek kialakításra. Emellett családok, baráti csoportok számára is megfelelő lesz a pihenőhelyek felújítása, új tűzrakó helyekkel, asztalokkal, padokkal.

Sikeres pályázatok:

- Falugondoki jármű cseréje Magyar Falu program keretében
- Kistelepülések önkormányzati rendezvények támogatása
- EFOP pályázat keretében csökkent képességű munkaerő foglalkoztatása
- Helyi hungarikumokra, gyűjteményekre beadott pályázat

- Eszközfejlesztés, belterületi közterületek karbantartása
- Faluház tetőszerkezet felújítása, cseréje
- Külterületi út felújítása

Rövid- és hosszútávú fejlesztések

- Szennyvízhálózat kiépítése a település teljes területén
- A Faluház felújításának folytatása, nyílászárók cseréje, épület szigetelés
- A település járdáinak felújítása
- Külterületi utak felújítása, karbantartása
- Turizmus fejlesztése
- A Faluház akadálymentessé tétele
- Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése
- Temető kerítés felújítása
- Csapadékvíz elvezetés megoldása, árok rendszer kialakítása, karbantartása

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Felsőmarác község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Felsőmarác Község Önkormányzata tudatosan segíti a különböző társadalmi helyzetű családok jobb életkörülményeinek megteremtését. Az elkészített településfejlesztési stratégiai dokumentumokban nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a község minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében.

Alapvető cél, hogy Felsőmarác Község Önkormányzata az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tegye a szükségletek kielégítésével a szolgáltatások magas színvonalon történő elérését. A társadalmi integráció megteremtése érdekében, elengedhetetlen a civil szervezetek és egyházak szorosabb bevonása a közszolgálati feladatok ellátásába, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom perifériájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállók, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése. Új munkahelyek teremtésével, gyakran védőmunkahelyek (szociális foglalkoztatók) kialakításával, a szociális háló megerősítésével a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemben a község aktívan vesz részt.

Az Országgyűlés, az Alaptörvény rendelkezéseihez igazodva, e törvényben is elismerte minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, s hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)**, amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési rendelet** : államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet tervezetét, a polgármester február 15-éig benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Településkép Arculati Kézikönyv (TAK)** – a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény és a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes település rendezési sajátos jogintézkedésekről szóló 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet előírásai szerint készült
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.
- **Településkép védelméről szóló 2/2019. (III.27.) számú Önkormányzati rendeletében** az Önkormányzat a helyi védelem általános szabályait, önkormányzati kötelezettségeket szabályozza.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Önkormányzat az alábbiakban felsorolt társulásokkal működik közre.

A társulások létrehozásához, illetve az azokhoz való csatlakozás fő indoka az volt, hogy a település önállóan nem tudja a jogszabályokban előírt kötelező feladatokat ellátni.

- **Őrségi Többcélú Kistérségi Társulás** feladatai az elmúlt évek folyamán jelentősen lecsökkent.
- A gyermekjóléti feladatok és szociális ellátásokkal járó feladatokat a Zalamenti és Őrségi Család és Gyermekjóléti Szolgálat (székhely: 8909 Zalalövő, Kossuth L. u. 4.) látja el
- Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás – Vas Vármegye teljes területének lefedettségét, egységes koncepcióját fogalmazza meg, irányítja és szervezi

Az önkormányzat kinyilvánítja, hogy az általa biztosított és megszervezett szociális gondoskodás célja és rendeltetése az, hogy segítséget nyújtson azoknak, akik életkoruk, egészségi állapotuk, jövedelmi és vagyoni helyzetük folytán problémáik megoldására önerőből nem képesek. A szociális gondoskodás biztosítása érdekében az önkormányzat, valamint annak szervei, továbbá a településen működő oktatási, egészségügyi és civil szervezetek kötelesek együttműködni, a tudomásukra jutott, gondoskodást igénylő problémák megoldását kötelesek kezdeményezni.

Az Őrségi Többcélú Kistérségi Társulás jogutód nélkül 2023. december 31. napjával megszűnt.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az elkészített esélyegyenlőségi terv pontos adatainak elemzéséhez, kigyűjtéséhez biztosított adatainformációk mennyisége, azok pontossága minden témakörben nem elégséges. Sajnos az Önkormányzat, sem rendelkezik minden kérdéskörre vonatkozóan pontos információval, hisz a településen élők nem kívánnak nyilatkozni, s ezáltal összesített adattal sem tudunk rendelkezni például olyan adatokról, hogy milyen a jövedelmi helyzetük. Van-e napi megélhetési problémája, milyen úgynevezett fogyatékossgal él, mire lenne szüksége. Az emberek ezekről a témákról nem szívesen beszélnek, problémáikat nehezen tárják fel.

Az adatgyűjtéshez az alább felsorolt adatbázisok nyújtanak segítséget:

- TeIR Önkormányzati adatok
- Nemzeti Munkaügyi Hivatal adatai
- KSH Tstar adatai
- Önkormányzati és Intézményi adatgyűjtés

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön mélyszegénységben élőkrol nem rendelkezünk adattal. Az Önkormányzat nagy figyelmet fordít a nyugdíjasok életkörülményére, anyagi helyzetük javítására a költségvetésben igyekszik pénzeszközt elkülöníteni.

Nemzetiségek nem élnek az Önkormányzat illetékességi területén, így erre vonatkozó adatunk sincs.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	41,83	34,29
2019	39,68	35,00
2020	41,30	35,09
2021	42,05	31,93
2022	41,40	32,20
2023	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

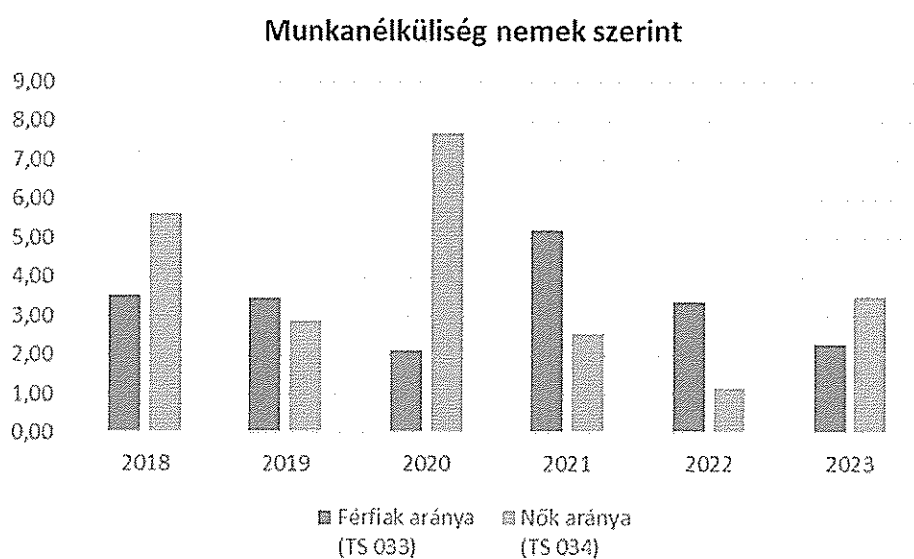
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban:

Flt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;
 A település nagysága miatt a helyben foglalkoztatottak száma csekély, a település lakói a környező településeken, illetve városokban, vagy akár a szomszédos Ausztriában tudnak munkát vállalni.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	3,53	5,63	4,58%
2019	3,45	2,86	3,16%
2020	2,13	7,69	4,91%
2021	5,21	2,53	3,87%
2022	3,37	1,16	2,27%
2023	2,27	3,49	2,88%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők számának ingadozásában közre játszik az a tény is, hogy a községben az eddig üresen álló ingatlanokba aktív korú személyek költöztek be.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	7	5	8	7	4	5
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	14,29%	0,00%	0,0%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	1,00	0,00	1,00	0,00	1,00
	%	28,57%	20,00%	0,00%	14,29%	0,00%	20,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	12,50%	0,00%	25,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	25,00%	20,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	2,00	0,00	1,00	1,00
	%	14,29%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%	20,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	1,00	3,00	2,00	0,00	0,00
	%	14,29%	20,00%	37,50%	28,57%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3,00	2,00	1,00	2,00	1,00	2,00
	%	42,86%	40,00%	12,50%	28,57%	25,00%	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	42,86	66,67
2019	20,00	100,00
2020	12,50	0,00
2021	28,57	50,00
2022	50,00	50,00
2023	60,00	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%
2019	5	0	0,00%	2	40,00%	3	60,00%
2020	8	0	0,00%	2	25,00%	6	75,00%
2021	7	0	0,00%	2	28,57%	5	71,43%
2022		0	0,00%	1	25,00%	3	75,00%
2023		0	0,00%	3	60,00%	2	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A COVID járvány településünket sem kerülte el a foglalkoztatottság terén. Több lakos is elveszítette ebben az időszakban munkahelyét, ezért figyelhető meg az előző években tapasztalt csökkenéshez képest.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Közfoglalkoztatott személyről nincs tudomásunk.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	5	2
2019	3	1
2020	0	1
2021	4	1
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településről személygépkocsival közeli városokba – Szentgotthárd- Körmend – rövid időn belül el lehet jutni a még meglévő munkahelyekre. A szomszédos településeken – Ivánc- Csákánydoroszló – is dolgoznak helybéliek, ezekben a községekben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett intézményekben tudnak elhelyezkedni, ahol szakképzett személyzetre, illetve kisegítő személyzetre van szükség.

A községben vannak vállalkozások, széles tevékenységi körrel rendelkeznek van, aki mezőgazdasági vállalkozást üzemeltet, fafeldolgozással foglalkozik, vendéglátó ipari egységet üzemeltet.

Amennyiben a településen meg tudna a szennyvízberuházás valósulni, úgy a helyben foglalkoztatás előnyével több személy is élni tudna.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A Vas Vármegyei Kormányhivatal Körmenői Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya különböző, többnyire egyénre szabott, beilleszkedést segítő programot szervez így segíti a munkába való visszailleszkedést. segítésére.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	7	0
2019	5	0
2020	8	1
2021	7	2
2022	4	0
2023	5	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A közeli városokban van lehetőség a felnőttképzések hozzáféréséhez, melyek túlnyomó részt a Vas Vármegyei Kormányhivatal Körmenői Járási Hivatalának Munkaügyi Osztálya szervez.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településen mélyszegénységben élő, illetve roma lakosság nincs.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetést nem tapasztaltunk a foglalkoztatás területén.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének lehetőségéhez valamelyik szomszédos településen, vagy közeli városban van lehetőség. Amennyiben a településen a Faluház teljes felújítása, átalakítása megtudna valósulni, adott esetben kihelyezett számítástechnikai tanfolyamok tartására.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

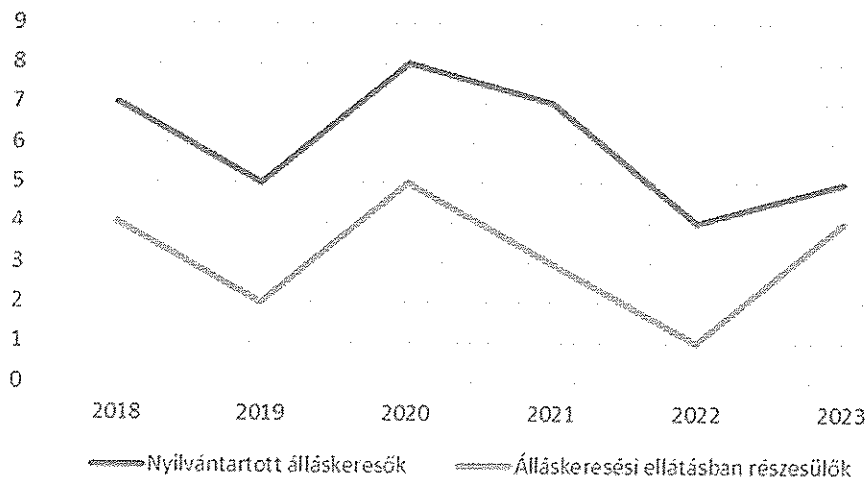
Fontos mérőszám egy község lakossága helyzetének megítélésében a szociális ellátások igénybevétele, melynek tekintetében Felsőmarác lakossága az országos átlagnál kedvezőbb helyzetben van.

A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (1993. évi III. tv. A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. A rendelet megfogalmazza a hatásköri rendelkezéseket, mi szerint az önkormányzat képviselő – testülete, vagy a polgármester hatásköre-e az elbírálás.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	7	6,25%	4	57,14%
2019	5	4,27%	2	40,00%
2020	8	6,11%	5	62,50%
2021	7	5,26%	3	42,86%
2022	4	2,68%	1	25,00%
2023	5	3,18%	4	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

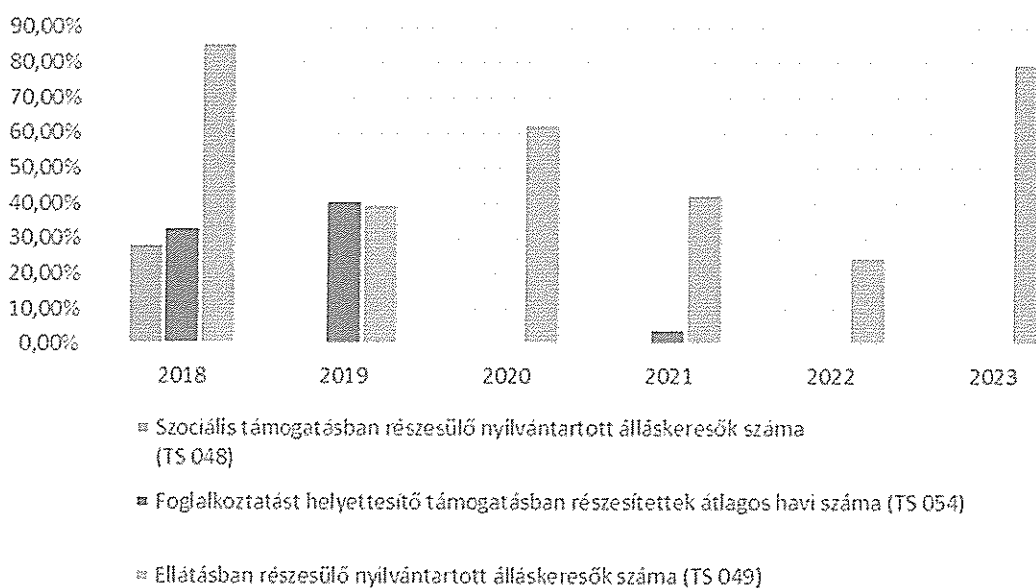

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	2	28,57%	2	33,29%	6	85,71%
2019	0	0,00%	2	40,80%	2	40,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	5	62,50%
2021	0	0,00%	0	4,57%	3	42,86%
2022	0	0,00%	0	0,00%	1	25,00%
2023	0	0,00%	0	0,00%	4	80,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	1
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH

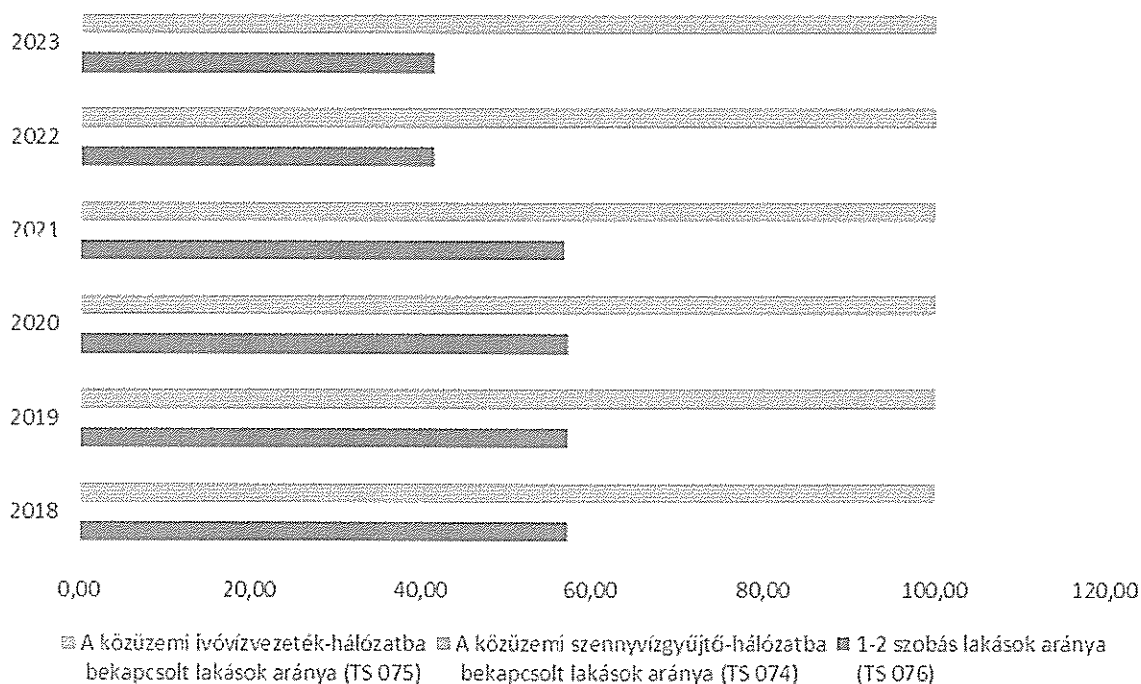
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	185	1	5,41	57,30	0,00	100,00
2019	185	0	0,00	57,30	0,00	100,00
2020	185	0	0,00	57,30	0,00	100,00
2021	183	0	0,00	57,30	0,00	100,00
2022	183	2	10,93	41,53	0,00	100,00
2023	183	0	0,00	41,53	0,00	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

A község infrastrukturális feltételeiből kedvező az ivóvíz ellátás, a lakások 100 %-ban bevezetésre került. A gázhálózat a település teljes területén kiépített, a rákötésekről adattal nem rendelkezünk. Sajnos a községben nincs kiépített szennyvízhálózati rendszer, amire azonban a település lakóinak igénye van. A megvalósításra a település vezetősége már tett lépéseket, sajnos pozitív eredmény nem született a kiépítésre vonatkozóan. A községben üresen álló ingatlanok piaci értékét jelentősen csökkenti a környéken lévő települések ingatlanaihoz képest.

Az önkormányzat egyik kiemelt célja, hogy a teljes közművesítést lakosai számára biztosítani tudja, ezáltal a lakások komfort fokozata emelkedik, az itt élőknek nagyobb lehetősége lenne arra, hogy ingatlanukat a falusi turizmus keretében üzemeltetni tudják. A fiatalok számára e lehetőség biztosításával a településen való maradást a az építkezést, vissza költözést segíteni élő.

a) bérlakás-állomány

Az Önkormányzat nem rendelkezik bérlakással.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatási lehetőség nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

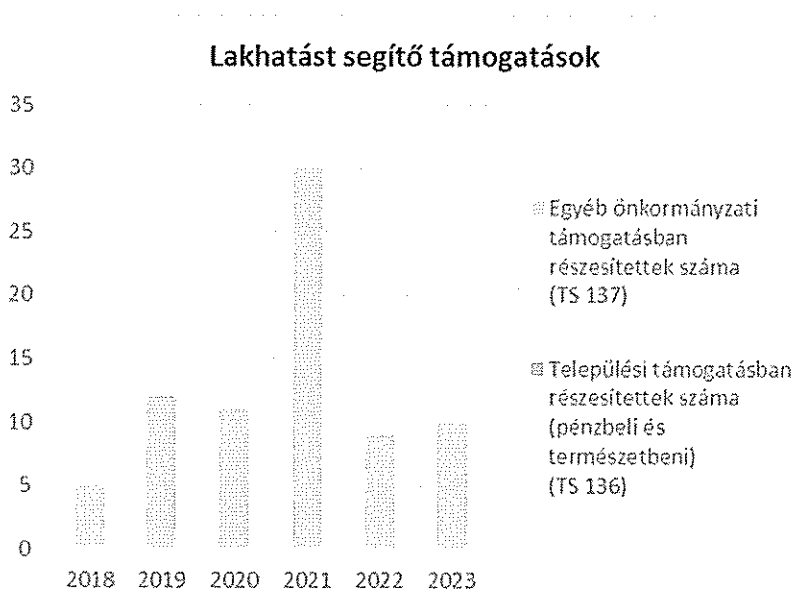
Az Önkormányzat egy lakáscélra használt ingatlannal rendelkezi, melynek kialakítása folyamatban van. Az épületrész egy szoba- konyhás helyiségből áll.

d) lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat a nehéz anyagi helyzetbe került családokat a szociális ellátásokról szóló helyi rendelet alapján költségvetési forrásai tekintetében tudja támogatni.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	5
2019	n.a.	12
2020	n.a.	11
2021	n.a.	0
2022	n.a.	9
2023	n.a.	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk. Erre vonatkozó kérés nem merült fel a lakosság részéről.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen nincs kiépített csatornahálózat, de a település vezetősége szeretne a közeljövőben ismét pályázni szennyvízhálózati rendszer kiépítésére. Vasútállomása nincs a településnek, a Volán járatok száma ritka, hétfvégén, ünnepnapokon, vagy a nyári szünidőben a település szinte megközelíthetetlen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Telepek nem alakultak ki a településen. Nem releváns esetünkben.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Nem releváns.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	0	7	2,00
2019	0	0	0	0	5	2,35
2020	0	0	0	0	4	1,88
2021	0	0	0	0	4	1.15
2022	0	0	0	0	3	2.00
2023	0	0	0	0	3	0,16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

*A jogszabályi változások következtében megváltozott a védőnői feladatellátás módja. A 2022. évi LXXIII. törvénnyel módosított egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény 2023. július 1. napjától az alábbiakról rendelkezik:
A védőnői ellátás biztosításáért a Kormány által rendeletben kijelölt állami intézményfenntartó szerv - az irányító vármegyei intézmény útján – felelős, esetiünkben a Vas Vármegyei Egyetemi Oktatókórház Szombathely.*

Ivánci székhellyel működő házi orvos heti három alkalommal lát el házi orvosi rendelést a településen az Önkormányzati épületben kialakított rendelőben.

Csákánydoroszló községben a fogászati rendelő közös fenntartás keretében működik.

A szakellátások igénybevételére a környező, illetve a távolabbi városokban van lehetősége a településen élők számára.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrőprogramokon rendszeresen részt vesznek a községben élők. Vannak olyan lakosok, akik maguk, segítséget nem kérve el tudnak menni a vizsgálatokra. Azok a lakosok, akik segítség nélkül nem tudnák a szolgáltatást igénybe venni, azok az Önkormányzattól kérnek segítséget, melyet a település vezetése a Falugondnoki szolgálat keretében, a falugondnoki gépjárművel megold.

b) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ezt a fajta ellátást szintén a településhez közelebb városokban, Szentgotthárdon, Körmenden, Szombathelyen és Zalaegerszegen tudják igénybe venni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést 2020. október 1. napjától az Önkormányzat Nádasról a Just Food Kft-vel kötött szerződés alapján a falugondnoki gépjárművel szállítja ki a lakosok részére.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A községben kialakításra került a „Kültéri fitness eszközpark, melynek megvalósítását pályázati keretek között tudott 2020-ban megvalósulni. A pálya az Önkormányzat tulajdonában lévő területen került kiépítésre, az eszközök beszerzésére a Marácért Alapítvány adott be pályázatot.

A kerékpáros sportolás megteremtésének egyik feltétele, hogy a település bel- és külterületi útjai megfelelő minőségűek legyenek, hogy így az Órségi turizmusba is be tudjon kapcsolódni a település. A sportolást segíti még a meglévő kosárlabda pálya kihasználása is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésben a Falugondnok gépjármű igénybevételével lehet i igénybe venni.

g) drogprevenciók szolgáltatások

Ezen szolgáltatások igénybevételére nem került sor, nem merült fel igény.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményeit nem tapasztaltuk, információval nem rendelkezünk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Ez a kérdés nem releváns településünk vonatkozásában.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	15	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közösségi élet szinterei településünkön a Faluház, a Rendezvénypavilon és a „Maráci megálló+.

A „Maráci megálló” a Hungraikum pályázat támogatásából tudott megvalósulni. Az épület egyik helyiségében a településen élők kézműves munkái kerültek kiállításra, illetve biztosítva van a helyiségben a munkavégzés lehetősége. A másik helyiségben megyei és magyar értékek kiállítása valósult meg.

A Rendezvénypavilonban kulturális események kerülnek lebonyolításra (pl, Falunapi rendezvény), vagy akár családi események (esküvők).

A Faluházban zenés rendezvények, előadások valósulnak meg.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az Önkormányzat mindent megtesz azért, hogy a civil szervezetekkel, a lakossággal közösséget építő és erősítő közösséget alkossanak. Az esetleges konfliktusok megoldására törekedjen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Az itt élőkben erős az egymáson való segítési készség, irányulhat ez akár közérdekű adományozásra való tekintettel (templomnál lévő kő kereszt felújítása), de bajba jutott személyeken is önzetlenül segítenek, akár anyagilag, akár kétértelmű munkával.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nem élnek nemzetiséghez tartozó csoportok.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Az elmúlt évben a település új lakói vezetésével megalakult az Élhető Felsőmarácért Faluszépítő és Kulturális Egyesület. Így a településnek két olyan egyesülete van mely a kulturális élet, a közösség összefogását tűzte ki célul.

Helyi lakossági önszerveződés még a Polgárőr Egyesület is.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincsenek roma nemzetiségű személyek, így nemzetiségi önkormányzat sincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szennyvízhálózat kialakítás	szennyvízhálózat kiépítése önállóan, vagy környező településhez való csatlakozáshoz
digitális ismeretek hiánya	továbbképzések szervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A gyermekjóléti feladatokat a Zalamenti és Órségi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat (székhely: 8909 Zalalövő, Kossuth L. u. 4.) területen dolgozó munkatársak látják el.

A szakemberek rendszeresen megbeszéléseket, jelzőrendszeres üléseket tartanak, melyekre mindig meghívást kapnak az ellátási területen működő Óvodák vezetői, védőnők, gyermekorvos, iskolák vezetői, jegyzők, családgondozók.

A településen élő gyermekekkel a körzeti megbízottól jelzés nem érkezett.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	140	143	283	49,47%	50,53%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			7	2,47%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	11	11	22	3,89%	3,89%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	2	3	5	0,71%	1,06%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A településen veszélyeztetett és védelembe vett gyermeket nevelő család nincs.

A családok anyagi helyzetének javulása miatt hátrányos, illetve halmozottan hátrányos család sem él a településen.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	0	0
2019	1	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti igényre kérelmet nem nyújtott be senki.
A településen nem releváns a kérdés.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

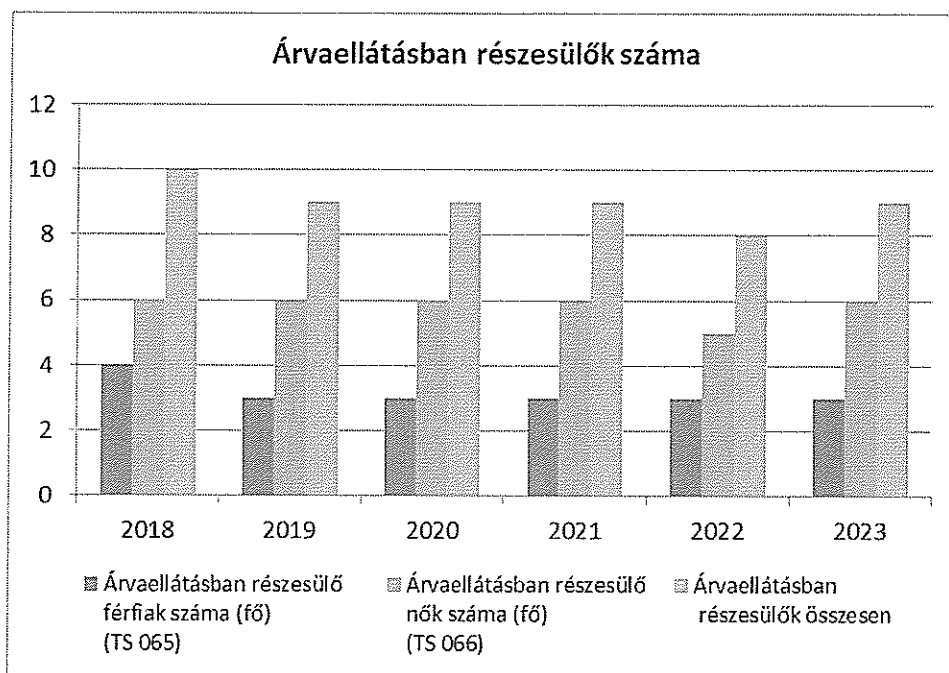
Az Önkormányzat települési támogatásnak nem minősülő pénzbeli vagy természetbeni támogatásként gyermeknevelést segítő támogatás nyújt azon felsőmaráci állandó lakóhellyel rendelkező családok számára, akik 18. életévét betöltött, de 25. életévét még el nem ért önálló keresettel nem rendelkező közép- vagy felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermekeket nevel. A támogatások a kérelmezők részére augusztus hónapban, illetve december hónapban kerülnek folyósításra.

Az előző évekhez képest a támogatások köre az gyermekenapi támogatással és a gyermekek Mikulás-napi támogatásával bővült.

Az Önkormányzat minden évben csatlakozik a Bursa ösztöndíj pályázati rendszerhez. A felsőoktatásban tanulókat, illetve családjaikat ezáltal is segíteni próbálja a település.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	4	6	10
2019	3	6	9
2020	3	6	9
2021	3	6	9
2022	3	5	9
2023	3	6	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülők száma, mint a táblázatok mutatják az évek során csökkentek, illetve megszűntek.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Az Önkormányzat nem tart fenn intézményt, így erről a kérdésről nem rendelkezünk információval.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem rendelkezünk olyan adattal, hogy a településen élnek-e olyan gyermek, akinek nincs magyar állampolgársága.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns ez a kérdés.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem alakultak ki szegregátumok, így ez a kérdés nem releváns esetünkben.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Községünkben nincs hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, vagy akár fogyatékossgal élő g gyermek.

A fogyatékossgáról a családok nem, vagy nem szívesen nyilatkoznak.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Önálló védőnői álláshely nincs a településen. A feladat ellátását társulási formában vasaljai székhelyen működtetett védőnői szolgálat keretében kerül ellátásra.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	2	-
2021	0	2	-
2022	0	2	-
2023	0	2	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincs betöltetlen házi orvosi praxis, a feladatokat a szomszédos településen székhellyel rendelkező házi orvos látja el. A házi orvosi körzet nagy - az alábbi táblázat összesített adatokat tartalmaz. A házi orvosi nyilvántartás nem településenként kezeli azokat. Az érintett települések száma kb. 8 település lakosságát érinti, a szabad házi orvos választás miatt.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátásokat Társulási formában a Zalamenti és Őrségi Család és Gyermekjóléti Szolgálat látja el, mely rendszeresen szakmaközi tanácskozást tart.

Speciális szolgáltatásokról nem rendelkezünk adattal.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Nem rendelkezünk erre vonatkozó adattal.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.
2023	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek napközbeni ellátását a csákánydoroszlói Csaba József Általános Iskola, valamint a csákánydoroszlói Harangvirág Óvoda és Bölcsőde látja el.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A jelzőrendszer nem tárt fel ilyen jellegű problémát, így ez a kérdés nem releváns

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A település kosárlabda pályáján, fitness parkjában helyben tudnak hozzáférni a gyermekek, illetve az oktatási intézmény által szervezett programokhoz tudnak csatlakozni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az intézményekben a gyermekétkeztetés folyamatos. Az ingyenes tankönyvellátásról az intézmény a központilag érvényes szabályok szerint gondoskodik a rászorultak részére.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Hátrányos helyzetű gyermekcsoportok nincsenek a településen. Az eltérő kultúrájú gyermekek a településen szervezett gyermekprogramokba könnyen be illeszkednek, mivel nem is a kultúra, hanem nyelvi különbségek tapasztalhatók.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Erre vonatkozó információval, adattal nem rendelkezünk. Bejelentést esetleges megkülönböztetésről nem kaptunk.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az ellátórendszerek esetében sem tapasztaltunk előnyben részesítést, vagy esetleges hátrányt.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az Önkormányzat nem működtet sem iskolát, sem óvodát. Az Intézményekben a gyermekek életkorának és tanulási nehézségeiknek megfelelő felzárkóztató programokat helyben tudják igénybe venni. Külön intézményben történő programokat nem kell látogatniuk.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A köznevelési intézményekben dolgozó pedagógusok számáról adattal nem rendelkezünk.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2019	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2020	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2022	n.a.	0	0	0	0	0	0	0
2023	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00
2023	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Sem az Intézményektől, sem a családoktól nem érkezett bejelentés esetleges megkülönböztetésről.
- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Településünk esetében ez a kérdéskör nem releváns.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	0	0
2019	0	0	0	0
2020	0	0	0	0
2021	0	0	0	0
2022	0	0	0	0
2023	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kültéri szabadidős programok biztonságossá tétele	túrautak és külterületi utak karbantartása, fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Az álláskereső nők számának csökkenését tapasztaljuk. Ennek egyik oka, hogy térségünkben is tapasztalható a munkaerő kereslet a vállalatoknál, illetve egyre több női munkavállaló létesít külföldön munkaviszonyt.

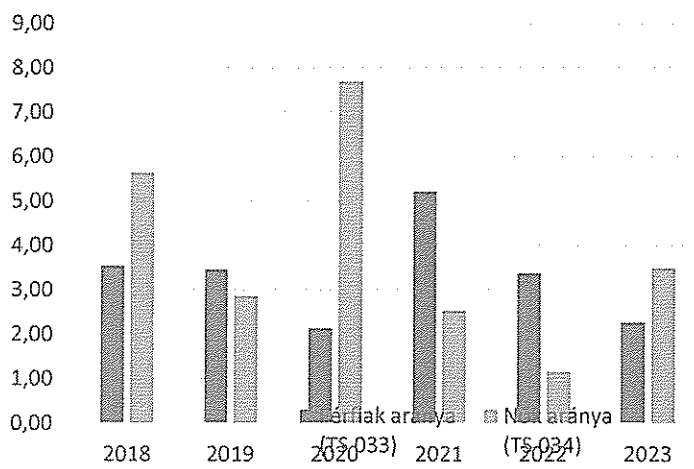
Az Önkormányzati választásokat követően a településen női polgármester került megválasztásra, továbbá a képviselő-testületben is két fő nő dolgozik.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	3,53	5,63	4,58%
2019	3,45	2,86	3,16%
2020	2,13	7,69	4,91%
2021	5,21	2,53	3,87%
2022	3,37	1,16	2,27%
2023	2,27	3,49	2,88%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerint

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	42,86	66,67
2019	20	100
2020	12,5	0
2021	28,57	50
2022	50	50
2023	60	66,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	7	0
2019	5	0
2020	8	1
2021	7	2
2022	4	0
2023	5	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nem rendelkezünk arról adattal, hogy hány fő vett, vagy vesz jelenleg is képzési programban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedésének egyik oka, hogy a környező településeken nincs, vagy alig van olyan munkahely, ahol képzettség nélkül, betanított munkásként tudnának elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett bejelentés, információval nem rendelkezünk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	0	0	-
2019	0	0	-
2020	0	2	-
2021	0	2	-
2022	0	2	-
2023	0	2	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az Önkormányzat nem működtet intézményt, ezért erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A munkaerőpiacon a nők számára jelentős megoldást teremtene, ha a munkahelyeken a munkaidő beosztást rugalmasabban, személyre szabottabban tudná a munkáltató megoldani. Erre sajnos egyelőre nincs kilátás, hisz a munkáltatók zöme nem, vagy csak ritkán tér el az átlagos foglalkoztatási munkarendtől.

Bölcsődei ellátásra a csákánydoroszlói Harangvirág Óvodában és Bölcsődében van lehetőség. A helyi gyermekek a csákánydoroszlói óvodába járnak, a települések közt nem a távolság jelenti a fő problémát, hanem az, hogy szinte tömegközlekedéssel nem, vagy alig lehet megoldani a bejutást.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Az országos helyzethez hasonlóan a fiatalok körében a családtervezésben jelentős változás tapasztalható. Több fiatal él a Kormány által biztosított jelentős családtámogatási lehetőségekkel, így azoknak a családoknak a száma is megnövekedett, ahol már van egy- vagy akár kettő gyermek is.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk. Nem érkezett jelzés sem a Rendőrségtől, sem a Zalamenti és Őrségi Család és Gyermejjóléti Szolgálatától.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A településen nem működnek ilyen jellegű intézmények. Arra vonatkozóan sincs információnk, hogy ezen intézményekben történő elhelyezésre lett volna igény.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben fontos szerepet töltenek be a nők községünkben is. Az Önkormányzat képviselő-testületében is jelentős szerepe van a képviselő Asszonynak. Fontos szerepe megmutatkozik az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti pozitív kapcsolatban.

A kulturális élet területén a településen női munkaerő látja el a kulturális szakember feladatait. Munkája nagyon sokrétű, nemcsak a rendezvények lebonyolításában, szervezésében vállal jelentős feladatot, de az Önkormányzat által kiadott újság szerkesztésében jelentős szerepet vállal.

A közéletben jelentős szereppel bír az Önkormányzat-képviselő testülete, hisz a polgármester Asszonyon kívül az új testületben további két fő segíti a munkát.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Beavatkozást érintő, vagy sürgető problémát nem tapasztaltunk.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szakképzettségeket elősegítő lehetőségek hiánya	képzések, munkaerő piaci lehetőség erősítése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

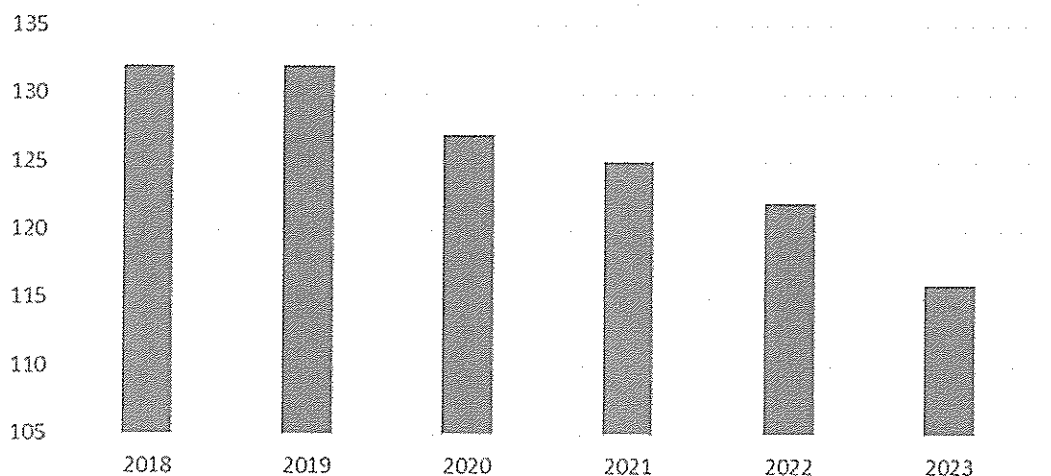
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	81	14	578,57%
2019	81	14	578,57%
2020	85	19	447,37%
2021	86	22	390,91%
2022	86	24	358,33%
2023	82	26	315,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	59	73	132
2019	56	76	132
2020	53	74	127
2021	50	75	125
2022	50	72	122
2023	46	70	116

Forrás: TeIR, KSH Tstar

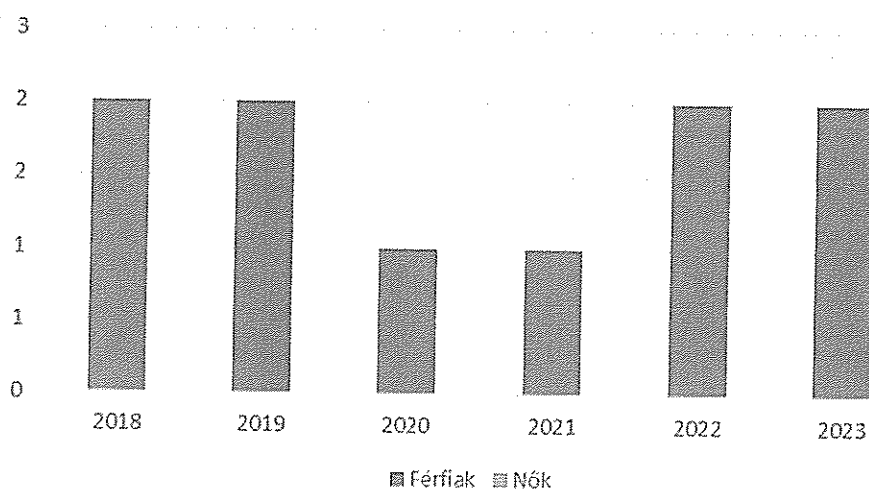
Nyugdíjasok száma

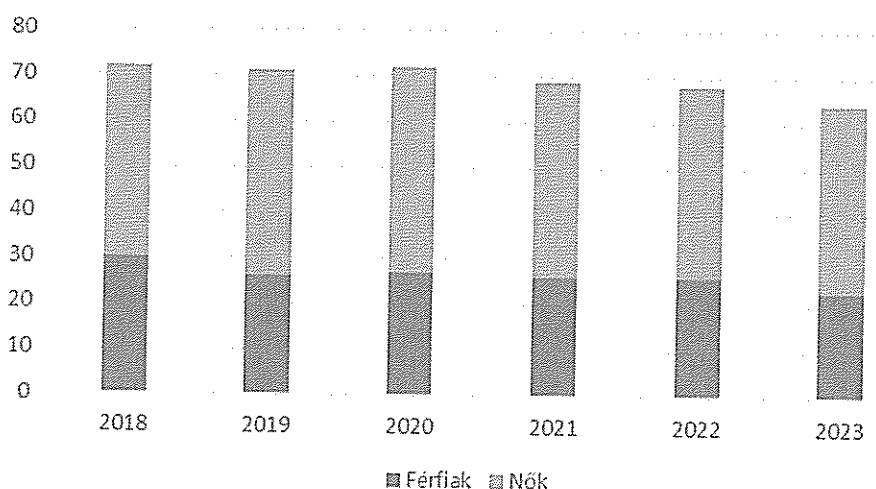
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	2	0	30	42	0	3	0
2019	2	0	26	45	1	3	0
2020	1	0	27	45	1	2	0
2021	0	0	0	0	0	0	0
2022	2	0	26	42	1	2	0
2023	2	0	23	41	1	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

A nyugdíjban, nyugellátásban részesülő nők számának minimális emelkedését figyelhetjük meg, ennek egyik oka hogy a kordedvezményes – nők 40 év szolgálati idővel rendelkezők -nyugellátást igénybe tudják venni.

A település vonatkozásában az öregedési index tekintetében az előző évekhez képest csökkenés mutatkozik.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Sem a településen, sem a környező községekben nincs lehetőség nyugdíjasok foglalkoztatására, esetleg egy- egy vállalkozó egy-egy napos egyszerűsített foglalkoztatással alkalmaz időseket, de ez sem jellemző.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	7	5	8	7	4	5
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	1	1	1
	%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%	25,00%	20,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	2	0	1	1
	%	14,29%	0,00%	25,00%	0,00%	25,00%	20,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	1	3	2	0	0
	%	14,29%	20,00%	37,50%	28,57%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	3	2	1	2	1	2
	%	42,86%	40,00%	12,50%	28,57%	25,00%	40,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Kulturális program keretében az Önkormányzat minden évben megrendezi az Idősek Napját a település lakói számára. Sok idős számára ezek az alkalmak a közösséghez való kapcsolódás egyik jelentős eseményét képezik.

A „Maráci megálló”, kiállítótermében lehet látni, hogy a településen élő idős emberek milyen értékes kézműves termékeket tudnak készíteni, meg tükrözi egyéniségüket, kreativitásukat. A műhelyben biztosítva van a termékek megtekintése mellett a fiatalabb generáció részére történő átadás lehetősége is.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén nem tapasztaltunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A házi segítségnyújtásban részesülők számának csökkenését tapasztaljuk, annak ellenére, hogy a 65 év feletti lakosság számában emelkedés mutatkozik. Az egészségügyi ellátáshoz, a háziorvos helyben történő rendelése nagy mértékben hozzájárul.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	81	0	16	0
2019	81	0	14	0
2020	85	0	13	0
2021	86	0	12	0
2022	86	0	10	0
2023	82	0	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A településen megrendezésre kerülő kulturális rendezvények látogatottságát elősegíti, hogy a mozgásukban korlátozott idős személyeknek a rendezvényekre történő eljutásában az Önkormányzat a Falugondnoki szolgálta keretében a korszerű falugondnoki gépjárművel segítséget tud nyújtani. A közművelődési szolgáltatásokhoz a kulturális szakember aktív részvétele elengedhetetlen. A Faluház kulturális élet központja, amennyiben az épület teljes felújítása, akadálymentessé tétele megvalósulna, akkor a tervezett szolgáltatásokat a helyben lakók, az ide látogatók könnyebben, korszerű körülmények között tudnák igénybe venni.

b) idősek informatikai jártassága;

Az idősek informatikai jártasságára vonatkozó adattal nem rendelkezünk. Valószínűsíten tudjuk csak, hogy amennyiben helyben lehetőségük lenne alapfokú informatikai eszközök használatának elsajátítására akkor lehetőségeiknek kiszélesedhetnének.

c) a generációk közötti programok.

Az idősek részére szervezett programokon a fiatalabb generáció színvonalas műsorával tudja elvarázsolni a közönséget. A fiatalabb generáció által szervezett programokban tapasztalattal, eszközökkel segítséget tudnak nyújtani.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programok között a kulturális, az egészséges életmóddal összefüggő programokra lenne a legnagyobb igény. Az úgynevezett beszélgetős programokra, előadásokra.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
közösségi szintér megközelíthetőségének nehézsége	Faluház korszerűsítése, megfelelő minőségi helyi utak kialakítása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	11	3	14
2019	12	3	15
2020	10	3	13
2021	0	0	0
2022	6	3	9
2023	5	3	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Fogyatékossgal rendelkező személyről nincs adatunk, a településen fogyatékos személyek foglalkoztatására nincs lehetőség.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Községünk esetében nem releváns a kérdés.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Erre vonatkozó bejelentésről nincs információnk.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Nem releváns településünkön.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások igénybevételére a településhez közeli városokban van lehetőség (Szentgotthárd, Körmend, Szombathely, Zalaegerszeg). Az ellátásokra saját gépjárművel, vagy az Önkormányzat segítségével a falugondnoki járművel érhető el. Együttműködési megállapodás megkötésére igény hiányában nem volt szükség.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A Faluház akadálymentesítése nem megoldott. Amennyiben a közösségi színtér felújítására a településnek lenne lehetősége, mely keretében az akadálymentesítés is megtörténne, akkor az idős, beteg, mozgásukban korlátozott személyek részére a közösségi életbe történő bevonás, részvételi lehetőség megoldást nyerne.

Az önkormányzati épületben lévő orvosirendelő és a hivatal épületének akadálymentessé tétele megoldott.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Köznevelési intézményt nem tart fenn az Önkormányzat. A kulturális és sport programokhoz való hozzáférést nehezíti, hogy a Faluház akadálymentesítettsége nem megoldott, ezért az épületben való rendezvények megközelítése a falu idősebb lakói számára nehézséget okoz. Szolgáltató épület jelenleg nincs a településen. Az átalakításra váró Faluházban ezt a hiányt is tudná pótolni az Önkormányzat.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat épülete, mint munkahely akadálymentesítettsége megoldott. Egyéb munkahely, ahol ez a kérdés releváns lenne nincs a településen.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A községben az utak és járdák akadálymentesítettségére nagy szüksége van a településnek. A balesetmentes közlekedés egyik alapvető feltétele. A sportolásra, pihenésre szolgáló park megközelítésének fontos feltétele.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Településünk vonatkozásában ez a kérdés nem releváns.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Sajátos igények kielégítését célzó programokra nincs igény a településen, fogyatékossgal élő személy hiányában.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Felsőmarác település is azon községek közé tartozik, ahol a fogyatékossgal élőknek – konkrét személyek hiányában – nincs társadalmi problémája, ezért e témakör nem releváns esetünkben.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közösségi programokban való részvételre való eljutás nehézsége	Faluház akadálymentesítése, felújítása
aktív egészséges életmód gyakorlása	helyi kül- és belterületi utak felújítása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közösségi programokban való részvételre való eljutás nehézsége	Faluház akadálymentesítése, felújítása
aktív egészséges életmód gyakorlása	helyi kül- és belterületi utak felújítása
szennyvíz hálózatra történő csatlakozás	szennyvízhálózat kiépítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Közfeladatot ellátó szervezet nincs a településen. Partnerségi megállapodás a Marácért Alapítvánnyal van, hisz a civil szervezet ennek keretében tudott sikeresen pályázni fitness eszközökre.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen. Az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolat megszilárdítása elősegítené a községben élőknek az épített és szellemi kulturális értékeinek további megőrzését, fejlődését.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Az Ivánci Közös Önkormányzati Hivatal székhely településével és a társközségekkel való partnerség, együttműködés mindennapos.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns a településünk esetében.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek egyik célja, hogy a lakosság számára a helyi sportolásra való nevelést elősegítse.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők hiányában ez a kérdés nem releváns esetünkben.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A civilszervezetek és a lakosság számára nyomtatott és elektronikus formában is elérhetővé válik a település HEP programja.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közléstesi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szennyvízhálózat hiánya	Csatornahálózat kialakítása
Gyermekek	Szabadidős programok megközelítésének nehézsége	Kül- belterületi úthálózat fejlesztése, karbantartás
Idősek	Közösségi színtér helyszínéhez eljutás problémája	Faluház korszerűsítésének folytatása, átalakítása
Nők	Képzések hiánya	Tanfolyamok helybe hozása, digitális oktatás fejlesztése
Fogyatékkal élők	Aktív életmód gyakorlásához hozzájutás	Úthálózat karbantartása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Közösségi programokban való részvételre való eljutás nehézsége aktív egészséges életmód gyakorlása szennyvíz hálózatra történő csatlakozás	Faluház akadálymentesítése, felújítása helyi kül- és belterületi utak felújítása szennyvízhálózat kiépítése

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nem tekintik magukat megkülönböztetettnek. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők lehetőségeinkhez mérten egyre kisebbé tenni. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságos, egészséges fejlődését. Az egymást segítő önzetlen tevékenységek megismerését, tanulását. Folyamatosan odafigyelünk az idősek közösségbe történő bevonására, munkájuk elismerésére. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén munkájuk megbecsülését elismerni, mind a család, mind a közösség építés terén. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők nehézségeinek megoldásában.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szaknapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Akadálymentes közösségi élet.	Közösségi programokban való részvételre való eljutás nehézsége	A Faluház átalakítása, akadálymentesítése.	költségvetési rendelet	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Közösségi együttműködés megerősítése	polgármester	2024.12.31. 2027.12.31.	rendezvényeken résztvevők számának emelkedése	pénzügyi, pályázati	formai, tartalmi	nem releváns
2	Túráz, kerékpározni	aktív életmód gyakorlása	Kül- és belterületi utak felújítása.	Költségvetési rendelet	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	úthálózat biztonságossá tétele	polgármester	2025.12.31. MEGVALÓSULT	települési lakosság számának emelkedése, egészségesebb lakók	pályázat, pénzügy	formai, tartalmi	nem releváns
3	Egészséges környezet megteremtése.	szennyvíz hálózatra történő csatlakozás	Közművekkel történő ingatlanok el látottsága	Településrendezési Terv	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	ingatlanok korszerűsítése	polgármester Önkormányzatok	2027.12.31.	ingatlanok értékének növekedése lakónépesség számának emelkedése	pénzügyi, pályázat,	formai, tartalmi	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közsegünk vonzóvá való átalakítása mindenki számára	szennyvízhálózat kialakítása	egészségesebb környezet kialakítása	Településrendezési Terv Szociális rendelet	Új Románia Stratégia (2019-2030)	környezeti tudatosság	polgármester	2027.12.31.	közmuvesített ingatlanok számának növekedése	pályázat	formai, tartalmi	nem releváns
2	Növekvő informatikai tudás.	digitális ismeretek hiánya	informatikai jártasságra való tanítás	Költségvetési rendelet	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	informatika a jártasság mindennapok során	polgármester	2025.12.31. 2027.12.31.	képzettebb emberek	humán, pénzügy	3-4 év	nem releváns

II. A gyermekek esélyegyenlősége										nem releváns	
1	Túráz, kerékpározás	kültéri programok biztonságossá tétele	túrautak és kiterületi utak karbantartása, fejlesztése	Településrendezési terv	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Egészséges környezetben sportolás, túrázás a mindennapok során	polgármester	2025.12.31. MEGVALÓSULT.	egészségtudatosagra nevelés	penzügy, pályázat	folyamatos karbantartás
III. A nők esélyegyenlősége										nem releváns	
1	Képzési programok.	szakképzettseget elősegítő lehetőségek hiánya	képzések, munkaerő piaci erősitése	költségvetési rendelet	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	nagyobb lehetőség a munkaerőpiacon	polgármester	2025.12.31.	szakképzett személyek számának növekedése	humán pénzügy	3-4 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										nem releváns	
1	Minél több résztvevő a települési rendezvényeken.	közösségi szintér megközelíthetőségének nehézsége	Faiuházban tartott foglalkozások, rendezvények látogatottsága	Területfejlesztési terv	Időügyi Nemzeti Stratégia (2022, 2024)	Erős közösség, egészséges emberek	polgármester	2025.06.30. MEGVALÓSULT	Rendezvényen részt vevők számának növekedése.	penzügy pályázat	folyamatos karbantartás
V. A fogyatékosokkal élő személyek esélyegyenlősége										nem releváns	
1	Akadálymentes középületek.	Közösségi programokban való részvételre való eljutás nehézsége	Önkormányzati épületek akadálymentesítésének megvalósulása	TAK	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Társadalmi kapcsolatok erősödése	polgármester	2025.06.30. MEGVALÓSULT	korosztályok részvételi mutatóinak növekedése	pályázat pénzügy	állag megóvás
2	Külföldön túrázni jól	aktív egészséges életmód gyakorlása	Települések közötti átjárhatóság biztosítása		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkozási Stratégia 2030	Sportolási lehetőségek bővítése.	polgármester	2025.12.31. 2027.12.31.	Biztonságos közlekedés, látogató.	pályázat	folyamatos karbantartás

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

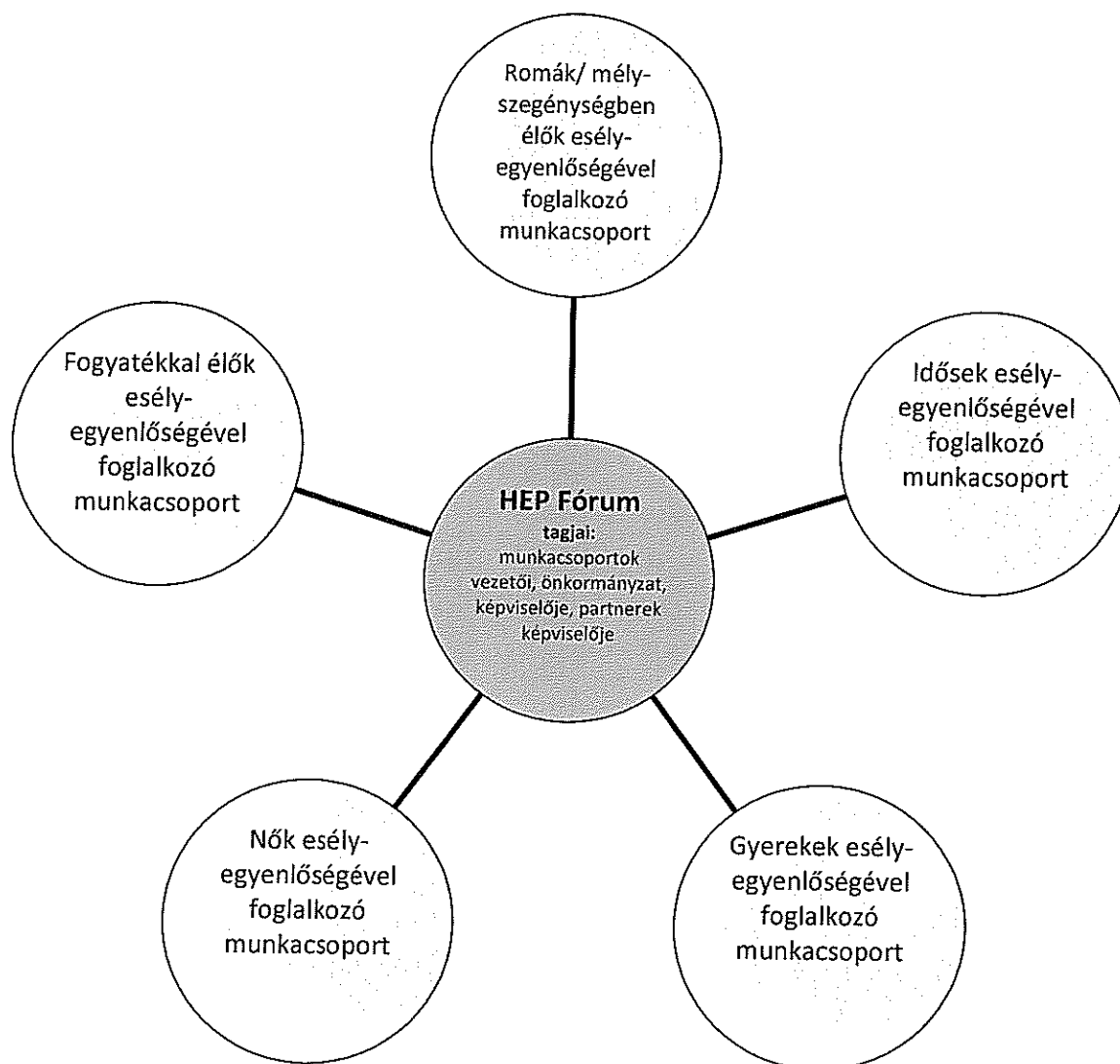
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a közös önkormányzati hivatalok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Felsőmarác község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Felsőmarác község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 0 10/2023. (II.15.) számú határozatával elfogadta és hatályon kívül helyezi a 2018-2023. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Felsőmarác, 2023. február 16.

Tóth László
polgármester

Változás a 2025-ös felülvizsgálat során történt: Felsőmarác község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési terv) megvitatta és az 42/2025. /IX.23.) számú határozatával elfogadta.

Felsőmarác, 2025. október 1.

Horváthné Tanczos Szilvia
polgármester

JEGYZŐKÖNYVI KIVONAT

amely készült Felsőmarác Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. szeptember 23. napján az Önkormányzat épületében (9918 Felsőmarác, Fő u. 100.) 17⁰⁰ órai kezdéssel megtartott nyilvános ülésén meghozott döntésről.

Felsőmarác Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 5 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül az alábbi határozatot hozta:

42/2025. (IX.23.) Képviselő-testületi határozat **a 2023-2028. évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról**

1. Felsőmarác Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése alapján áttekintette és felülvizsgálta Felsőmarác Község Önkormányzatának 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját, a határidőre megvalósult intézkedések teljesítését, az Intézkedési Tervet.
2. Felsőmarác Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Felsőmarác Község Önkormányzatának 2023-2028. évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2025. évi felülvizsgálatát, a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot az Intézkedési Tervvel egységes szerkezetben jelen határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

K.m.f.

Horváthné Tanczos Szilvia sk.
polgármester

Radicsné dr. Soós Ágnes sk.
jegyző

Záradék:

A kivonat hiteles!

Ivánc, 2025. október 1.

Radicsné dr. Soós Ágnes
jegyző

Feljegyzés

A feljegyzés 2025. szeptember 23-án készült, Felsőmarác Község Önkormányzatának a 2023-2028. évi Helyi Esélyegyenlőségi programjának felülvizsgálatával kapcsolatos Helyi Esélyegyenlőségi Programról készített Fórumról.

A Fórumon részt vettek:

Horváthné Tánczos Szilvia polgármester

Radicsné dr. Soós Ágnes az Ivánci Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

Németh Zsuzsanna HEP referens

A HEP FÓRUM résztvevői a felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programot megismerték, az abban foglaltakat megvitatták, a szükséges módosításokat lekövették és elfogadásra javasolják.

Felsőmarác, 2025. szeptember 23.

Németh Zsuzsanna
HEP referens